

Lantbruksstatistikens kvalitet och organisation

I detta avsnitt redovisas olika kvalitetsaspekter på denna årsbok enligt SCB:s ”Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklarationer i officiell statistik”, MIS 2001:1. Redovisningen har begränsats till den jordbruksstatistik som utnyttjats för framställningen i boken. När det gäller annan statistik lämnas som regel vissa uppgifter om kvalitet i anslutning till respektive kapitel.

I det följande ges också en översikt över jordbruksstatistikens organisation.

Innehåll

Avsikten med Jordbruksstatistisk årsbok är att presentera en lättillgänglig sammanfattning av befintlig statistik inom jordbruks- och livsmedelsområdet.

Huvuddelen av tabellerna sammanfattar statistik som tas fram av SCB och Jordbruksverket. Ett flertal andra källor bidrar också med underlag till boken. Uppgifter till de internationella avsnitten hämtas från Eurostat och FAO.

För engelskspråkiga läsare finns en sammanfattning i början av boken, engelska tabellrubriker samt i slutet av boken en ordlista.

Text och tabeller

Boken består av omkring 200 sammanställningar i tabeller och diagram. Av dessa härrör ett 70-tal från undersökningar i anslutning till Lantbruksregistret och Skördeundersökningarna.

I anslutning till tabellerna i boken finns förklarande text. Texten innehåller information om undersökningarnas uppläggning där information som påverkar statistikens tillförlitlighet och jämförbarhet över tiden betonas. Vidare lyfter texten som regel fram viktiga resultat i tabellerna och förklarar termer och uttryck som är nödvändiga att förstå för att kunna tolka tabellerna.

Boken framställs i PageMaker. Underlag levereras som regel i Excel eller Word.

Källhänvisningar

Under varje tabell och diagram finns en källhänvisning. I anslutning till varje avsnitt finns också rubriken Annan publicering där källan till det material som finns i tabellerna anges.

Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas bl.a. efter olika storleksgrupper för areal åkermark samt efter olika regionala indelningar, lägst länsnivå.

Tid

I tabellrubrikerna finns information om vilket år som uppgifterna i tabellen avser. De flesta tabellerna avser år 2003 eller produktionsåret 2002/03. Där så är möjligt redovisas även statistik för tidigare år.

Punktlighet

Publiceringstidpunkten är enligt SCB:s och Jordbruksverkets publiceringsplan och för 2004 års publikation ligger publiceringstidpunkten i juni.

Framställningstid

Framställningstiden för Jordbruksstatistisk årsbok 2004 har varit ungefär sex månader.

Frekvens

Boken ges ut årligen.

Jämförbarhet över tiden

I den text som finns i anslutning till tabellerna redovisas viktigare faktorer som påverkar jämförbarheten över tiden. För en grundligare genomgång hänvisas till angivna källor.

Statistikens tillförlitlighet

I den text som finns i anslutning till tabellerna redovisas viktigare faktorer som påverkar statistikens tillförlitlighet. För en mera grundlig genomgång hänvisas till angivna källor. I de källor som utgör officiell statistik på jordbruks-

området, finns kvalitetsdeklarationer enligt SCB:s *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklarationer i officiell statistik*, vilka kan hämtas på Jordbruksverkets och SCB:s webbplatser i anslutning till publicering av statistiken (se nedan).

De tabeller som hämtas från Eurostat bygger på uppgifter som samlats in i EU:s medlemsländer och vidarebefordrats till Eurostat. Uppgifterna från FAO bygger förutom på insamlade uppgifter också på FAO:s egna uppskattningar.

Tillgänglighet

Spridningsformer

Förutom i denna årsbok publiceras all officiell jordbruksstatistik i Statistiska meddelanden på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under rubriken Statistik & fakta samt på SCB:s webbplats www.scb.se. En del av denna statistik publiceras också i statistiska databaser på SCB:s webbplats. Även Jordbruksstatistisk årsbok publiceras på Jordbruksverkets och SCB:s webbplatser. Jordbruksstatistik som inte ingår i den officiella statistiken återfinns bl.a. på Jordbruksverkets webbplats.

Dokumentation

Vad gäller dokumentation av de undersökningar som ingår i Jordbruksstatistisk årsbok 2004 hänvisas till angivna källor.

Primärmaterial

Flertalet av de uppgifter som återfinns i boken finns publicerade i andra källor. Vad gäller möjligheterna att utnyttja primärmaterial för särskilda bearbetningar hänvisas till angivna källor.

Upplysningar

Förfrågningar om årsbokens innehåll och om jordbruksstatistik i övrigt kan i första hand göras till Daniel Persson, Gunnar Larsson, Bodil Mortensson, Lars Persson, Rolf Selander och Gunnel Wahlstedt vid SCB:s avdelning för miljö- och regionalstatistik i Örebro. De träffas på telefon 019-17 60 00 (växel). Postadressen är: SCB, 701 89 Örebro.

Jordbruksstatistikens organisation

Statistikansvaret

Under det senaste decenniet har ett antal utredningar genomförts rörande den statliga statistiken. Detta ledde 1994 till att ett nytt system för den statliga statistiken infördes och begreppet *Sveriges officiella statistik (SOS)* fick en vidare innebörd. Syftet med den nya organisationen av den statliga statistiken var bland annat att öka effektiviteten i systemet genom att användarna gavs större inflytande.

I det nya statistiksystemet har ansvaret inklusive finansieringen för den officiella statistiken decentraliserats. Ansvaret för ungefär hälften av den officiella statistik, som SCB vid organisationsförändringen hade ansvar för, fördelades på 24 myndigheter. Den statistik, som SCB har kvar statistikansvaret för, är i huvudsak sådan statistik som är efterfrågad av ett stort antal användare och inte entydigt kan hänföras till en enskild sektor. Exempel på sådan statistik är befolkningsstatistik och ekonomisk statistik, såsom konsumentprisindex.

SCB har vid sidan av nämnda statistikansvar getts ett övergripande ansvar för systemet Sveriges officiella statistik (SOS). SCB har för detta ändamål tilldelats ett förvaltningsanslag, som ska finansiera samordning och bevakning av SOS, information och statistikservice, nationell statistiksamordning, internationellt statistiksamarbete, grundläggande metodutveckling samt ansvar för centrala databaser

Statistikansvarig myndighet för den jordbruksstatistik som ingår under statistikområdet Jord- och skogsbruk, fiske enligt Förordning om den officiella statistiken (SFS 2001:100) är fr.o.m. 1999 Jordbruksverket. Tidigare var Livsmedelsekonomiska samarbetsnämnden (LES) ansvarig myndighet för huvuddelen av denna statistik medan Jordbruksverket hade ansvar för en mindre del. På skogsbruksområdet delar Skogsstyrelsen och Sveriges lantbruksuniversitet på statistikansvaret.

EU-medlemskapet

Under en lång följd av år har Sverige aktivt tagit del i det internationella samarbetet på det statistiska området i bl.a. ECE, OECD och det Nordiska statistiksamarbetet. I början av 1990-talet flyttades tyngdpunkten i de svenska insatserna till det statistiska samarbetet med den Europeiska unionen (EU).

När Sverige fr.o.m. 1995 blev medlem av EU, kunde de flesta av EU:s statistikkrav uppfyllas. EU-krav påverkar i hög grad utvecklingsarbetet inom den svenska statistiken. Femårsplanerna för utvecklingen av EU-statistiken fyller här en viktig roll, liksom det växande antalet EU-förordningar och standarder inom statistikområdet. Jordbruk och utrikeshandel är exempel på områden där EU-medlemskapet lett till omläggningar i den svenska statistiken.

Några jordbruks- och livsmedelsstatistiska publikationer

All officiell jordbruksstatistik publiceras i Statistiska meddelanden (SM) i serie JO på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under rubriken Statistik & fakta och på SCB:s webbplats www.scb.se.

På Jordbruksverkets webbplats publiceras också statistikrapporter m.m. som inte ingår i den officiella statistiken. På denna webbplats finns också länkar till annan jordbruksstatistik.

I publikationen "När mat kommer på tal, Tabeller om livsmedel" presenterades fram t.o.m. år 2000 statistik för livsmedelsområdet med uppgifter om primärproduktion fram till slutlig konsumtion. Delar av denna statistik har fr.o.m. 2001 infogats i Jordbruksstatistisk årsbok.

Viss basstatistik på jordbruksområdet publiceras i Sveriges statistiska databaser som kan nås via SCB:s webbplats www.scb.se.